

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

จากผลการวิจัยเรื่องการรับรู้ภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทรผ่านสื่อมวลชน ทำให้สามารถได้ข้อสรุปจากการวิจัยที่สามารถสรุปได้ตามปัญหาคำถามวิจัยดังนี้

1. ภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทร ที่ผู้รับสารรับรู้ผ่านสื่อมวลชนมีลักษณะอย่างไร

2. มีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้รับสารมีความนิยมและติดตามงานของวีระ ธีรภัทรผ่านสื่อมวลชน

1. ภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทร ที่ผู้รับสารรับรู้ผ่านสื่อมวลชนมีลักษณะอย่างไร

1.1 ภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพ

การรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

- เป็นคนตรงไปตรงมา

ภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพของวีระ ธีรภัทร ที่ผู้รับสารรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ถูกถ่ายทอดออกมาให้เห็นในลักษณะของการใช้สำนวนภาษา โดยผู้รับสารก็รับรู้ว่าเป็นคนตรงไปตรงมา จึงกล้าเขียนวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่างๆ โดยแสดงจุดยืนทางความคิดโดยเฉพาะในเรื่องราวส่งผลกระทบต่อสาธารณะโดยตรง

- เป็นคนอารมณ์ร้อนและดุดัน

ผู้รับสารรับรู้ว่าเป็นนักวิชาการที่มีรูปร่าง รูปร่างอ้วนท้วม สวมแว่น หน้าตา ดูเป็นคนอารมณ์ร้อน โดยสังเกตจากงานเขียนที่มีความหนาของเล่มมาก และการใช้ภาษาในการเขียนที่เป็นคำหยาบ หรือคำที่สื่อความรู้สึกให้รุนแรง มีการประชดประชัน เสียดสีที่เผ็ดร้อน และ

แฝงไปด้วยอารมณ์ในการวิพากษ์วิจารณ์ แต่ผู้รับสารไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นความก้าวร้าวที่เกิดผลกระทบบกกับจิตใจแต่อย่างใด

การรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

-เป็นคนตรงไปตรงมา

ผู้รับสารที่ฟังรายการวิทยุรับรู้ว่ามีวาระ ธีรภัทรดูเหมือนคนพูดจาตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม ไม่เอาอกเอาใจผู้ฟัง ซึ่งมีความแตกต่างจากผู้ดำเนินรายการทั่วไป ที่พูดจาไพเราะ และเอาอกเอาใจผู้ฟัง ซึ่งผู้รับสารยอมรับว่าเมื่อกับสไตส์การดำเนินรายการที่เรียบร้อยแบบนี้ ที่มีอยู่ทั่วไป การดำเนินรายการในสไตส์วาระ ธีรภัทรเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทำให้ผู้ฟังจดจำได้ และดึงดูดให้สนใจจากผู้ฟัง

- มีความก้าวร้าว

สิ่งที่ผู้รับสารรับรู้ว่าเป็นความก้าวร้าวมากที่สุด คือการพูดคัดค้าน ชัดคอ ตัดบท (Hackle) หรือการพูดแทรกหรือตัดสายโทรศัพท์ในขณะที่ผู้ฟังยังพูดไม่จบ รวมไปถึงความเป็นคนปากจัดการต่อว่าและใช้วาจาเสียดสีประชดประชัน โดยผู้รับสารจินตนาการว่าวาระ น่าจะเป็นคนหน้าตาดูรูปร่างผอม ผิวดำ ผมหยิก ซึ่งเป็นบุคลิกของคนที่ถูกก้าวร้าว ผู้รับสารมองว่าวาระ ธีรภัทร กระทำการก้าวร้าวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อความรู้สึก ทางด้านจิตใจของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเกิดทัศนคติที่ไม่ดี วาระ ธีรภัทรอีกทั้งยังเป็นการเสียโอกาส ที่จะได้รับความรู้ จากการตอบปัญหาของวาระ และทัศนคติของผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น โดยผู้รับสารยอมรับว่าฟังรายการเพราะติดใจในความก้าวร้าวของวาระ และมีบางคนที่เลิกฟังไปเพราะยอมรับไม่ได้กับความก้าวร้าวเช่นนี้

การรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์

-เป็นคนใจดีและตลก

ภาพลักษณ์ของวาระ ธีรภัทร ทางสื่อโทรทัศน์ที่โดยธรรมชาติของสื่อแล้ว เชื้อต่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทางสายตาของคนเรา โดยผู้รับสารมีการนำมาเปรียบเทียบกับภาพลักษณ์ทางสื่อวิทยุที่ดูดุดัน ปากจัด ก้าวร้าว ทำให้ผู้รับสารรับรู้วาระ ธีรภัทรมีภาพลักษณ์ผ่านสื่อโทรทัศน์แตกต่างจากสื่อวิทยุอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ เป็นคนรูปร่างอ้วนๆ ผิวขาว สวมแว่น หัวเราะเสียงดัง ดูเป็นคนใจดี และมีอารมณ์ขัน เวลาชมรายการผู้ชมรู้สึกตลกสนุกสนาน ซึ่งแตกต่างจากภาพที่วาดไว้ทางสื่อวิทยุ โดยผู้รับสารมองว่า ธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์ที่สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ทุกอย่างออกมาให้คนเห็น จึงเป็นธรรมดาที่จะทำให้วาระเกิดความกังวลและดำเนินรายการอย่างเป็นธรรมชาติได้น้อยกว่าทางวิทยุ รวมไปถึงการมีผู้ดำเนินรายการหญิงร่วมด้วย ทำให้เป็นคนกลางที่

สามารถช่วยให้เกิดการประนีประนอม หลีกเลียงมิให้เกิดการปะทะกันโดยตรงระหว่างวีระ ธีรภัทร และผู้ที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการ จึงมีผลให้ภาพลักษณ์ก้าวร้าวดูน้อยลงไปอย่างถนัดตา

1.2 ภาพลักษณ์ของการเป็นผู้อธิบายความได้อย่างเข้าใจง่าย

การรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้รับสารมองว่าอ่านงานเขียนของวีระ ธีรภัทรแล้วทำความเข้าใจได้ง่าย เพราะมีกลวิธีการอธิบายด้วยภาษาแบบชาวบ้านๆ ที่ทำให้ผู้รับสารรู้สึกเป็นกันเอง อ่านแล้วเหมือนกับว่ากำลังคุยอยู่กับผู้เขียนที่มีเรื่องราวอะไรก็มาเล่าสู่กันฟัง มีการเลือกใช้คำที่โดนใจและตรงกับความหมาย มีการยกตัวอย่างประกอบให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งเหมาะกับผู้ต้องการหาความรู้พื้นฐานเพื่อไปต่อยอดความรู้ในระดับสูงต่อไป

การรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

จากการที่วีระ ธีรภัทรนำเสนอเรื่องราวเศรษฐศาสตร์มหภาค ด้วยสำนวนภาษาแบบง่ายๆ ฟังๆ หรือใช้ภาษาแบบชาวบ้านๆ ไม่เป็นวิชาการจนเกินไป ประกอบกับมีการอธิบายศัพท์ทางวิชาการให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย และยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้ผู้ฟังมองเห็นภาพอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้รับสารรับรู้ว่วีระ ธีรภัทร สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้รับสารมองว่าเศรษฐศาสตร์มหภาคเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและมีความเป็นนามธรรมสูง นอกจากนี้ยังมีศัพท์เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ที่ผู้รับสารไม่ทราบความหมาย ทำให้เป็นเรื่องที่เข้าใจยากสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานหรือมีการศึกษาน้อย

การรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์

ปัจจุบันข่าวสารมีอยู่มากมายในหลายสื่อ จนบางครั้งผู้รับสารบริโภคหรือแยกย่อยกันแทบไม่ทัน จากการที่วีระ ธีรภัทรเคยประเดิมข่าวเหล่านั้นมานำเสนอในแบบการวิเคราะห์พูดคุยอีกครั้งในรายการ และเปิดโอกาสให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้าไปซักถามปัญหา ก็ทำให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราวนั้นๆ ได้อย่างถ่องแท้มากขึ้น ด้วยสไตล์การพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ ให้ความรู้สึกเหมือนการพูดคุยในชีวิตประจำวัน ซึ่งสิ่งนี้ทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าไม่ใช่เรื่องที่ไกลตัว สามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วและง่ายขึ้น เพราะเป็นการวิเคราะห์แยกแยะเหมือนเป็นการย่อยข่าวให้ฟัง ซึ่งบางครั้งการชมจากข่าวโทรทัศน์หรือติดตามอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์เพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ทั้งหมด

1.3 การเป็นผู้นำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน

การรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

-นำเสนอข้อมูลรายละเอียดในเชิงลึก

เนื่องจากธรรมชาติของสื่อสิ่งพิมพ์มีความโดดเด่นในเรื่องรายละเอียดของข้อมูล เนื่องจากผู้รับสารที่ติดตามงานเขียนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่มักต้องการข้อมูลข่าวสารจากการอ่านเพื่อเป็นการหาข้อมูลที่ท่วงทันต่อยุคสมัยเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจเกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน ซึ่งผู้ที่อ่านงานเขียนของวีระ โดยเฉพาะนักลงทุน ที่ต้องการข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน รับรู้ว่ามีวีระมีการนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์อย่างรอบด้าน มีการนำเสนอข่าวหรือเรื่องราวบางเรื่องที่ไม่มีใครอยากเปิดเผย เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้พวกเขาต้องสูญเสียประโยชน์ เช่น ธนาคารลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ทำให้ผู้รับสารได้ทราบข่าวล่วงหน้าที่สามารถใช้ในการวางแผนประกอบการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาในอนาคตต่อไป

การรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

-นำเสนอข้อมูลกว้างให้มองเห็นภาพรวม

ผู้รับสารที่ฟังรายการทางวิทยุรับรู้ว่าวีระ ธีรภัทรเป็นผู้นำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะผู้รับสารจะสอบถามในประเด็นใด ก็พยายามให้ข้อมูลให้มากที่สุด แต่ไม่ลงลึกในรายละเอียดแต่จะแนะนำให้ผู้ฟังไปอ่านหนังสือเพิ่มเติม และสุดท้ายผู้ที่ตัดสินใจก็คือผู้ฟังนั่นเอง โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของบุคคลจะไม่มีการพินิจหรือให้ข้อมูลไปในทางที่ชี้แนะ

การรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์

-นำเสนอข้อมูลกว้างให้มองเห็นภาพรวม

การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจผ่านสื่อโทรทัศน์ มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการนำเสนอผ่านสื่อวิทยุที่มีการนำเสนอข้อมูลสองด้านอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากประเด็นเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่ตั้งอยู่บนผลประโยชน์ ตัวอย่างเช่นเรื่องการเล่นหุ้นที่ถือว่ามีความเสี่ยง ดังนั้นวีระ ธีรภัทรจะไม่มีภาระเน้นด้านที่ลงทุนแล้วต้องได้กำไรอย่างเดียวเพียงเท่านั้น หรือลงทุนแล้วโอกาสขาดทุนมีมาก ก็ไม่สามารถเสนอข้อใดข้อหนึ่งได้เช่นกันดังนั้นจึงมีการนำเสนอข้อมูลทั้งสองด้านที่ค่อนข้าง

ข้างกว้าง และให้มองเห็นในภาพรวม เช่น แนวโน้มเศรษฐกิจ การคาดการณ์ในอนาคต เพื่อให้ผู้รับสารมีข้อมูลที่รอบด้านใช้ความคิดให้รอบคอบก่อนตัดสินใจกระทำใดๆ

1.4 ภาพลักษณ์ความเป็นเผด็จการ

ความเป็นเผด็จการคือการที่บุคคลนั้นยึดถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ มีการใช้อำนาจบีบบังคับเพื่อให้บุคคลอื่นกระทำในสิ่งที่ตนต้องการแต่ลักษณะการรับรู้ในความเป็นเผด็จการของวีระ ธีรภัทรผู้รับสารรับรู้จากภาษาที่เขียนในสื่อสิ่งพิมพ์ การแสดงอำนาจในการควบคุมรายการวิทยุและโทรทัศน์

การรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

- แสดงความคิดเห็นเหมือนสั่งการให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม

จากการอ่านงานเขียนผู้รับสารมีความรู้สึก ว่า ผู้เขียนเป็นบุคคลที่ชอบใช้อำนาจ ยึดถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของผู้เขียน โดยสังเกตให้ได้จากการเขียนที่แสดงความคิดเห็นของตนเอง และโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามเพื่อผลประโยชน์บางอย่างของผู้เขียน

การรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

- การแสดงอำนาจในการควบคุมผู้ฟัง

วีระมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังมากที่สุดในรายการวิทยุคุยกันจันทร์ถึงศุกร์ โดยทางอ้อมจากโทรศัพท์ ผู้ฟังมองว่าไม่มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟังโดยยังยึดถือความคิดของตนเองเป็นหลัก มีการแสดงอำนาจให้เห็นผ่านสื่อวิทยุ โดยการตัดสายโทรศัพท์ การตัดบทสนทนา การต่อว่าผู้ฟังด้วยคำพูดแรง กับผู้ที่โทรศัพท์มาแสดงความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกับตน ซึ่งผู้รับสารไม่เห็นด้วยกับวิธีการเช่นนี้ เพราะเชื่อว่ายังมีวิธีการอื่นที่เป็นการละมุนละม่อมมากกว่านี้ และควรใช้วิธีการเหล่านี้เป็นทางเลือกสุดท้ายในกรณีที่เกิดข้อพิพาทไม่ได้จริงๆ โดยผู้รับสารมองว่าการกระทำเช่นนี้ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทร

การรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์

การแสดงความเป็นเผด็จการของวีระ ธีรภัทร ผู้รับสารพบเห็นได้น้อยมากทางสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องธรรมชาติของสื่อ ที่ผู้รับสารมองว่าสื่อโทรทัศน์สามารถสะท้อนบุคลิกภาพออกมาทั้งหมดทำให้วีระเกิดความกังวลในภาพลักษณ์ การมีผู้ดำเนินรายการหญิงที่ช่วยลดภาพลักษณ์ความดุดันลง อีกทั้งกระบวนการผลิตรายการมีขั้นตอนยุ่งยากกว่าสื่อวิทยุ วีระ จึงไม่สามารถแสดงอำนาจด้วยการตัดสายโทรศัพท์อย่างทันควัน การตัดบทสนทนาเอาตัดๆ หรือต่อว่าผู้ชมด้วยถ้อยคำรุนแรงเหมือนทางวิทยุได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นภาพลักษณ์วีระทางสื่อโทรทัศน์ได้กลายเป็นตัวเปรียบเทียบกับภาพลักษณ์ทางสื่อวิทยุไปโดยปริยาย จึงยิ่งกลายเป็นตัวเสริมที่ทำให้ภาพลักษณ์ความเป็นเผด็จการทางสื่อวิทยุเด่นชัดมากขึ้น

บุคลิกภาพของวีระ ธีรภัทร มีความแตกต่างจากผู้ดำเนินรายการทั่วไป อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้รับสารสะดุดกับภาพลักษณ์นี้ที่สุด เนื่องจากเป็นจุดดึงดูดที่ทำให้ผู้รับสารได้รู้จักวีระ ธีรภัทรถึงแม้จะไม่เคยเห็นหน้าตามาก่อนก็ตาม ก็สามารถนึกออกได้ทันที หากมีคนพูดถึงผู้ดำเนินรายการที่พูดจาโผงผาง ปากจัดคำคนฟัง ผู้รับสารก็จะนึกได้ทันทีว่าเป็นวีระ ธีรภัทร

1.5. การเป็นผู้นำทางความคิด และจุดประกายความสนใจให้สาธารณชน

การรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

วีระ ธีรภัทรเขียนบทความลงหนังสือไว้หลายหลายเรื่องราวด้วยกัน ผู้รับสารมองว่าเป็นการอิงกระแสความสนใจของสาธารณชนเป็นหลัก เช่น เรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจก็เขียนในยุคเศรษฐกิจฟองสบู่ หรือบางเรื่องก็เป็นการจุดประกายความสนใจประเด็นใหม่ๆ ให้สาธารณชนเช่น เรื่องประวัติศาสตร์ที่มีการนำตำนาน นิทาน วรรณคดีมาบอกเล่าให้ผู้อ่าน ทำให้เรื่องราวเหล่านั้นอยู่ในความสนใจของผู้อ่านและทำให้จุดประกายความสนใจในเรื่องที่ผู้อ่านไม่เคยสนใจมาก่อน และนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

การรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

ผู้รับสารรู้สึกว้าววีระ ธีรภัทรเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิดของผู้รับสาร เนื่องจากวีระ เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการหาแง่มุมใหม่ๆ หรือระเบียบวิธีคิดในแนวใหม่มานำเสนอผ่านรายการวิทยุเสมอ ดังผู้รับสารจึงยึดเอาแนวคิดหรือหลักวิธีคิดบางอย่าง มาดัดแปลงเพื่อนำไปใช้ในชีวิต

ของตนเอง เนื่องจากผู้รับสารมองว่าบุคคลที่ปรากฏตัวทางสื่อมวลชนย่อมกลายเป็นผู้นำทางความคิดและได้รับการยอมรับจากสังคมไปโดยปริยาย ซึ่งบางครั้งผู้ฟังรายการก็อาจจะนำความคิดเหล่านั้นไปใช้โดยไม่รู้ว่าตัวนอกจากนี้ยังมีการนำเสนอประเด็นที่ตรงกับกระแสความสนใจของสาธารณชนเหมือนกับสื่อสิ่งพิมพ์เช่นกัน

การรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์

ผู้รับสารที่ชมรายการทางโทรทัศน์รู้ว่าวีระ มีภาพลักษณ์ของผู้นำทางความคิดเนื่องจากนำเสนอประเด็นเศรษฐกิจมาถ่ายทอดให้ผู้ฟังได้อย่างน่าสนใจ และผู้รับสารสารมีความกระตือรือร้นที่อยากศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในประเด็นเศรษฐกิจมากขึ้น

1.6 ความน่าเชื่อถือ

ผู้รับสารมีการรับรู้เรื่องความน่าเชื่อถือของวีระด้วยองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1. ความเป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญ
2. ความน่าไว้วางใจ
3. สถานภาพอยู่เหนือผู้รับสาร

การรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

- ความเป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญ

โดยภาพลักษณ์วีระ ที่ผู้รับสารรับรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์จะมีความน่าเชื่อถือในเรื่องข้อมูลมากที่สุดเนื่องจากลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ที่เอื้ออำนวยต่อการให้รายละเอียดตั้งนั้นข้อมูลจึงมีมากกว่าสื่ออื่นที่วีระ สามารถถ่ายทอดความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่และผู้รับสารสามารถใช้อ้างอิงและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเรื่องนั้นได้ตลอดเวลา

การรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

- ความเป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญ

ผู้รับสารรับรู้ภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทร ผ่านสื่อวิทยุ โดยสัมผัสได้จากการเป็นผู้มีความรู้จริงและรู้รอบไปทุกเรื่องและผู้รับสารให้ภาพของวีระไว้ว่าน่าจะมีภาพของนักวิชาการที่ต้องเป็นผู้มีความรู้สูงถึงระดับปริญญาเอก ที่ยิ่งทำให้ผู้รับสารเพิ่มระดับความน่าเชื่อถือในวีระได้มากขึ้น

-ความน่าไว้วางใจ

วีระให้ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจแก่ผู้รับสารโดยการตอบปัญหาเฉพาะที่ตนมีข้อมูลแน่นอนเท่านั้นหากเรื่องใดไม่รู้ก็จะค้นคว้ามาให้ทำให้ผู้รับสารรับรู้ถึงความน่าไว้วางใจที่วีระ มีความจริงใจกับผู้ฟังโดยไม่ยอมให้ข้อมูลผิดๆแก่ผู้ฟัง เพียงเพื่อเป็นการรักษาหน้าของตนเองอย่างเด็ดขาด

- สถานภาพเหนือกว่าผู้ฟัง

ผู้รับสารรับรู้ถึงสถานภาพที่ต่ำกว่าที่รู้สึกว่าคุณเองเป็นเพียงผู้ฟังไม่มีสิทธิ์เรียกร้องให้ผู้ดำเนินรายการแก้ไขหรือปรับปรุงสิ่งใดเนื่องจากรับรู้ว่าคุณดำเนินรายการอยู่ในสถานภาพที่สูงกว่าเนื่องจากเป็นผู้ควบคุมการสื่อสารไว้ทั้งหมดซึ่งผู้อยู่ในสถานภาพเหนือกว่าย่อมได้รับความน่าเชื่อถือมากกว่า(พรพนพิมล ก้านกนก,2525)

การรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์

- ความเป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญ

- สถานภาพที่เหนือกว่าผู้ชม

ผู้รับสารรับรู้ความน่าเชื่อถือจากลักษณะภายนอกได้แก่การพูดจาฉะฉาน อย่างมั่นใจ การแสดงอวัจนภาษาประกอบกับการพูด และสถานภาพที่เหนือกว่าผู้ฟังในบทบาทของวิทยากรประจำรายการ

2. ปัจจัยที่ทำให้ผู้รับสารมีความนิยมและติดตามงานของวีระ ธีรภัทร

2.1 ความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของวีระ ธีรภัทร

โดยผู้รับสารมีการติดตามรายการ และงานเขียนของวีระ เนื่องจากให้ความเชื่อถือต่อวีระ ในภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญสามารถถ่ายทอดความรู้ที่รอบด้าน ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประกอบกับความเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมาทำให้ผู้รับสารไว้วางใจว่ามีจริงใจในการนำเสนอ นอกจากนี้การมีสถานภาพที่เหนือกว่าผู้รับสารทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลที่น่าเสนอมากขึ้น

2.2 การยึดติดกับภาพลักษณ์บุคลิกภาพตรงไปตรงมา ดุดัน ก้าวร้าว

ในการรับรู้ภาพลักษณ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และโทรทัศน์ ด้านบุคลิกภาพมีความแตกต่างจากวิทยุ ที่ทางรายการวิทยุพบว่าผู้รับสารรู้สึกทึ่งว่าวีระ มีบุคลิกภาพดุดันก้าวร้าว และมีผลกระทบกับความรู้สึกของผู้รับสารมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่จะเลือกฟังรายการวิทยุมากกว่าโทรทัศน์ เนื่องจากติดกับภาพลักษณ์ที่ดุดันก้าวร้าวที่ให้ความรู้สึกสะใจจากการได้ฟังผู้คนถกเถียงเหมือนทะเลาะกับวีระ หรือโดนวีระต่อว่า โดยเป็นการฟังเพื่อเน้นความบันเทิงที่ให้ความรู้สึกไม่ซ้ำซากจำเจหรือเรียกว่าฟังเอามันส์ แต่ผู้ฟังบางคนถึงแม้ว่าจะให้ความเชื่อถือในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร แต่ไม่ยอมรับความก้าวร้าวที่รับรู้ผ่านสื่อวิทยุก็มีผลทำให้เลิกติดตามรายการของวีระ แต่ยังติดตามอ่านงานเขียนอยู่เนื่องจากต้องการความรู้ข้อมูล ซึ่งสื่อสิ่งพิมพ์ถึงแม้จะมีการใช้ภาษาที่หยาบ แต่ไม่ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจเท่ากับการรับรู้ผ่านสื่อวิทยุ

2.3 ความต้องการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน

ผู้รับสารต้องการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน ซึ่งรายการวิทยุของวีระ สามารถเป็นเสมือนพื้นที่สาธารณะที่เป็นแหล่งรวมคนที่มีการถกเถียงและโต้แย้งแสดงเหตุผล ซึ่งผู้รับสารบางคนที่ไม่ชอบภาพลักษณ์ที่ดูเผด็จการ แต่ต้องการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับวีระ ที่มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นคู่ถกเถียงโต้แย้งกันด้วยเหตุผล ตามวิถีประชาธิปไตย ที่ผู้ฟังไม่สามารถทำได้ในชีวิตจริงโดยผู้ฟังที่บ้านสร้างจินตนาการจากการฟังเสมือนกับว่าตนเองได้เข้าไปพูดคุยในรายการซึ่งคนที่โทรศัพท์เข้าไปเป็นตัวแทน

2.4 ความต้องการแสวงหาความมั่นคงทางด้านจิตใจ

สังคมปัจจุบันมีความแปลกแยก ผู้คนมีความโดดเดี่ยวมากขึ้น การพึ่งพาหาสื่อเป็นการช่วยคลายเหงาและระบายความคับข้องใจ จากการติดตามรายการวิทยุคุยกันจันทร์ถึงศุกร์ เสมือนฟังการพูดคุยในชีวิตประจำวันให้ความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันโดยมีวีระ ธีรภัทรเป็นผู้นำทางความคิดและเสริมสร้างความมั่นใจและการเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ฟังให้รู้สึกว่าเป็นครอบครัวเดียวกันไม่ให้ผู้ฟังรู้สึกโดดเดี่ยวอีกต่อไป

อภิปรายผล

1. ธรรมชาติของสื่อมีผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์

ผู้วิจัยได้ข้อสงสัยว่าทำไมภาพลักษณ์บางอย่างที่ปรากฏต่างสื่อกันจึงมีความแตกต่างกันอย่างตรงข้าม อันได้แก่ภาพลักษณ์ของบุคลิกภาพวีระ ที่ผู้รับสารรับรู้ผ่านสื่อวิทยุที่มองว่าวีระมีก้าวร้าว แต่พอได้ปรากฏตัวทางสื่อโทรทัศน์ผู้รับสารกลับมองว่า ดูเป็นคนใจดี และตลก ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยใช้แนวคิดเรื่องธรรมชาติและคุณลักษณะของสื่อมาตอบคำถามได้ดังนี้

สื่อแต่ละชนิดมีผลต่อการรับรู้ของผู้รับสารด้วยข้อจำกัดของสื่อทำให้ผู้รับสารมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของวีระ ผ่านในแต่ละสื่อได้แตกต่างกันออกไป ได้แก่ การที่ผู้รับสารรับรู้ภาพลักษณ์ของความน่าเชื่อถือ การนำเสนอข้อมูลรอบด้าน การเป็นผู้อธิบายความได้อย่างเข้าใจง่าย การเป็นผู้นำทางความคิด ภาพลักษณ์เหล่านี้ปรากฏอยู่ทุกสื่อ แต่ผู้รับสารเลือกรับรู้เพียงเฉพาะบางอย่าง ที่มองเห็นว่ามีความโดดเด่นและตอบสนองความต้องการของตนเองได้มากที่สุดอันเนื่องมาจากธรรมชาติของสื่อ ได้แก่

สื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่มีความโดดเด่นในเรื่องการใช้ภาษา เพื่อถ่ายทอดรายละเอียดของข้อมูลซึ่งงานเขียนของวีระ ธีรภัทร เป็นลักษณะการให้ข้อมูลวิเคราะห์ในเชิงลึก ที่เน้นหนักในเรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารของผู้รับสารที่เลือกติดตามงานของ วีระ ธีรภัทรผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพการงาน ซึ่ง สื่อสิ่งพิมพ์สร้างความเป็นปัจเจกอย่างมาก ด้วยลักษณะของการใช้สื่อที่มีความเป็นส่วนตัว และความต้องการหาข้อมูลของผู้รับสาร ที่เป็นเรื่องเฉพาะที่ตนสนใจจริงๆ โดยธรรมชาติลักษณะเนื้อหาของสื่อสิ่งพิมพ์มักเป็นข่าวสาร ข้อมูล ที่เป็นเรื่องจริง (Reality Orientation) เน้นการนำไปใช้ประโยชน์ (กาญจนา แก้วเทพ:2541) จึงเอื้ออำนวยให้เกิดปัจจัยที่ผู้รับสารต้องการข้อมูลข่าวสาร

เพื่อนำไปตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยติดตามจากการอ่านงานเขียนของวีระ ธีรภัทร เนื่องจากให้ความเชื่อถือการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่รอบด้าน มีการอธิบายความได้อย่างชัดเจน ส่วนเรื่องการใช้ภาษาหยวนคายในการนำเสนอ นั้น ไม่มีความโดดเด่นเนื่องจากเป็นเพียงตัวอักษรที่ปราศจากน้ำเสียงและสีลา ซึ่งถึงแม้ว่าผู้รับสารจะรับรู้ว่ามีการใช้ภาษาหยวนคายทำให้ดูเหมือนคนอารมณ์ร้อน แต่ ภาพลักษณ์ที่ผู้รับสารเลือกจดจำจากสื่อสิ่งพิมพ์คือ วีระเป็นบุคคลที่สามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างรอบด้าน เข้าใจง่ายและข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ

สื่อวิทยุ

ผู้รับสารรับรู้ว่ามีวีระ มีภาพลักษณ์ความก้าวร้าวซึ่งแตกต่างจากการรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยสิ้นเชิง เนื่องจากโดยธรรมชาติของสื่อวิทยุเป็นสื่อที่ผู้รับสารต้องสร้างจินตนาการจากการฟังสูง ทำให้เกิดการตีความจากเสียงของวีระที่ได้ยินผ่านรายการวิทยุ ที่มีลักษณะการพูดเร็ว แรง และตรงไปตรงมา การใช้อำนาจในฐานะที่เป็นผู้ดำเนินรายการตัดสายโทรศัพท์ ตัดบทสนทนา การต่อว่าผู้ฟังด้วยถ้อยคำรุนแรง ทำให้ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ฟังทำให้เกิดการรับรู้ภาพลักษณ์ที่ได้ตีความจากเสียง เป็นไปในทางลบว่าผู้ดำเนินรายการเป็นคนก้าวร้าว ดุดัน ซึ่งแตกต่างจากสื่อโทรทัศน์ที่ลักษณะการพูดจาโผงผางตรงไปตรงมา เหมือนกันกับทางวิทยุ แต่ผู้รับสารมองเห็นหน้าตาจึงรู้สึกว่ามีวีระ ใจดีไม่ดุเท่าทางวิทยุ

สื่อโทรทัศน์

โดยธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่แสดงออกมาให้เห็นด้วยภาพและเสียงเป็นสื่อที่น่าดึงดูดใจ ทำให้การใช้โทรทัศน์เป็นไปด้วยความสนุกสนานบันเทิง ทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามและภาพยังเน้นย้ำให้จดจำติดตา(สุโขทัยธรรมมาธิราช,2530) ทำให้ความคาดหวังที่ผู้รับสารมีจากสื่อชนิดนี้ จึงเป็นความพึงพอใจที่ได้ชมภาพจริงเสียงจริง

ด้วยเหตุนี้การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทรผ่านสื่อโทรทัศน์จึงเป็นไปในลักษณะการรับรู้ที่มีความคาดหวังที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้ที่เคยฟังจากรายการวิทยุต่างก็คาดหวังว่าวีระ มีเสียงดุดัน ก้าวร้าว น่าจะเป็นผู้ชายรูปร่างสูงผอม ผมหยิก ผิวดำ หน้าตาดุดัน ตามที่ได้จินตนาการไว้จากการฟังทางวิทยุ แต่เมื่อเห็นตัวจริงทางโทรทัศน์แล้วผู้รับสารรู้สึกผิดคาดเพราะมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง รูปร่างที่อ้วนเตี้ย หน้าตีสี ผิวขาว ซึ่งจะดูเป็นลักษณะของคนใจดีและตลกมากกว่าด้วย ซึ่งก็เนื่องมาจากธรรมชาติของสื่อวิทยุผู้ฟังต้องสร้างจินตนาการเองจากเสียงจึงเป็นเหตุให้รับรู้ภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ได้อย่างแตกต่างกัน

ประกอบกับในรายการโทรทัศน์คุยกันวันหยุดซึ่งมีผู้ดำเนินรายการหญิงดำเนินรายการพูดคุยร่วมกับวีระที่อยู่ในฐานะวิทยากร ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีการเห็นหน้าของคู่สนทนาที่เป็นผู้ดำเนินรายการทำให้เกิดการเกรงใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งเป็นการพูดกับกล้องผ่านไปยังผู้ชมที่บ้าน เสมือนเป็นการสื่อสารที่ผู้รับสารมองเห็นหน้าตาของคู่สนทนาโดยผ่านกล้องโทรทัศน์ โดยวีระหันหน้าพูดกับกล้องที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนผู้ชมโดยให้ความรู้สึกที่ว่ากำลังพูดคุยกับผู้ชมที่บ้านที่กำลังจ้องมองดูอยู่โดยผ่านกล้องโทรทัศน์เช่นกัน โดยวีระยอมตระหนักรู้อยู่เสมอว่ากำลังมีคนคอยจ้องมองและเห็นอกกับปฏิกิริยาทุกอย่างของตนเอง จึงทำให้เกิดการระมัดระวังบุคลิกภาพ และเป็นห่วงภาพลักษณ์ที่ออกมาสู่สายตาผู้ชม

นอกจากนี้บทบาทในการดำเนินรายการทางโทรทัศน์แตกต่างจากทางสื่อวิทยุอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากทางวิทยุอยู่ในสถานะของผู้ดำเนินรายการที่มีอำนาจในการจัดการทุกอย่างในรายการ เช่น การตัดสายโทรศัพท์ การพูดคุยกับผู้ฟังเองโดยตรง ทำให้สามารถควบคุมคนฟังและรายการได้ด้วยตนเอง แต่ทางโทรทัศน์มี “ สิริยากร พุกกะเวส ” เป็นผู้ดำเนินรายการ และเปลี่ยนบทบาทของวีระ ไปอยู่ในฐานะของวิทยากร ที่ให้เพียงข้อมูลความรู้เพียงอย่างเดียว โดยอำนาจในการควบคุมรายการอยู่ที่สิริยากร จึงทำให้ผู้รับสารรับรู้ภาพลักษณ์ความก้าวร้าว และความเป็นเผด็จการของบทบาทในส่วนนี้ทางวิทยุและโทรทัศน์ได้อย่างแตกต่างกัน

ด้วยเหตุนี้ธรรมชาติและคุณลักษณะของสื่อ จึงมีผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ของวีระ อิทธิพลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์บุคลิกภาพของผู้ดำเนินรายการกับรายการที่มีรูปแบบสนทนาพูดคุย (Talk)

เนื่องจากรูปแบบรายการทางวิทยุและโทรทัศน์มีลักษณะแตกต่างกันคือ รูปแบบรายการทางโทรทัศน์จะเป็นการพูดคุยสนทนาในประเด็นที่มีการกำหนดมาแล้ว โดยวีระสนทนากับผู้ดำเนินรายการและเปิดสายให้ผู้ฟังที่บ้านโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาเพียงไม่กี่สาย และทำรายการมีการตอบปัญหาซึ่งรางวัลรถจักรยาน อีกทั้งระยะเวลาของรายการเพียงครึ่งชั่วโมงซึ่งน้อยกว่าระยะเวลาของรายการวิทยุมาก ที่มีเวลาถึง 2 ชั่วโมง 30 นาที โดยรูปแบบรายการจะเป็นการพูดคุยกันได้ทุกเรื่องในประเด็นที่ไม่มีการจำกัด ตลอดทั้งรายการและเป็นการสนทนากันโดยตรง

ระหว่างผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟัง จึงทำให้ผู้รับสารได้มีโอกาสสัมผัสในบุคลิกภาพที่เฝอผางก้าวร้าว ได้มากกว่ารายการโทรทัศน์

รายการวิทยุคุยกันจันทร์ถึงศุกร์ ส่วนใหญ่จะมีการเปิดโอกาสให้ผู้รับสารโทรศัพท์เข้ามา แสดงความคิดเห็น ซึ่งถือเป็นการขยายพื้นที่สาธารณะให้กับผู้รับสาร ซึ่งนับเป็นบทบาทหน้าที่ สำคัญอีกประการหนึ่งของสื่อมวลชน

จึงทำให้ผู้รับสารยอมรับ รายการทางวิทยุ (รายการคุยกันจันทร์ถึงศุกร์) เป็นเวทีสาธารณะ ที่เปิดโอกาสให้พวกเขาสามารถรับฟังหรือเสนอแนวความคิด และความรู้อย่างหลากหลายจากผู้ ฟังคนอื่น ที่โทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น หรือถ่ายทอดความรู้ในรายการ อีกทั้งยังสามารถ โทรศัพท์เข้าไปแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นการโต้แย้งแสดงเหตุผล ในประเด็นที่เห็นว่าถูกต้องหรือ ไม่ถูกต้องกับผู้ดำเนินรายการ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อรายการ และผู้ดำเนินรายการที่อยู่ในฐานะ ผู้ที่พร้อมจะรับฟังทุกเรื่องราวที่เป็นสาระ หรือที่เป็นความเห็นของประชาชน

บทบาทของสื่อกระจายเสียงที่ในอดีตนั้น ไม่มีบทบาทในการสร้างพื้นที่สาธารณะเท่าใด นัก (กาญจนา แก้วเทพและคณะ, 2543) ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นไปในรูปของรายการเพื่อความบันเทิง มากกว่า เช่น หนึ่ง ละคร แต่ในปัจจุบันบทบาทของสื่อกระจายเสียงเปลี่ยนไป เมื่อวิทยุการก้าว หน้าขึ้น มีโทรศัพท์ เข้ามาเป็นตัวกลางในการสร้างการสื่อสาร ช่วยให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ผ่าน สื่อ ทำให้สื่อกระจายเสียงสามารถแสดงบทบาท ในการสร้างพื้นที่สาธารณะให้กับผู้รับสาร ซึ่ง ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ ของนักสื่อสารมวลชนด้วยที่ต้องช่วยกันประยุกต์ เทคโนโลยีต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อขยายพื้นที่สาธารณะให้กับประชาชนมากขึ้น ซึ่งรายการของ วีระ ธีรภัทรทำให้ผู้รับสารยอมรับว่าฟังเพราะชอบรูปแบบรายการที่มีการเปิดสายให้แสดงความคิด เห็น ซึ่งเป็นการช่วยขยายพื้นที่สาธารณะให้อีกทางหนึ่ง

จากผลการวิจัยทำให้พบว่าความต้องการพื้นที่สาธารณะเพื่อแสดงความคิดเห็นของผู้รับ สารนั้นมีอยู่โดยตลอด เพราะผู้รับสารที่รับชมรายการประเภทนี้ มักจะโทรศัพท์เข้าไปแสดงความคิด เห็นตามรายการต่างๆที่เปิดสายให้แสดงความคิดเห็นอยู่เป็นประจำ โดยผู้รับสารที่ติดตาม รายการของวีระ ธีรภัทรมีความรู้สึกว่ วีระ ธีรภัทรจะไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของผู้รับสารเท่าใด นัก ค่อนข้างจะเผด็จการและถือความคิดตนเองเป็นใหญ่ บางครั้งใช้วิธีการตัดบท ทำให้ผู้ฟังเสีย

โอกาสที่จะฟังความคิดเห็นที่น่าสนใจของบุคคลอื่น เพราะรายการแบบนี้เนื้อหาและข้อมูลส่วนใหญ่ได้มาจากผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น

รายการรูปแบบพูดคุยสนทนาเป็นรายการที่แสดงความคิดเห็นของผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมรายการและผู้ฟังที่ร่วมรายการ โดย S.Livingstone และ P.Lunt (1994) นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน ได้กล่าวว่าผู้ดำเนินรายการสนทนา ควรมีบทบาทในการประนีประนอม เพื่อช่วยควบคุมให้รายการดำเนินไปอย่างราบรื่น ซึ่งแตกต่างจากผู้ดำเนินรายการอย่างวีระ มีภาพลักษณ์บุคลิกภาพที่เฝงผาง ก้าวร้าว เนื่องจากรายการสนทนามีการวิเคราะห์เจาะลึกเนื้อหารายละเอียดในประเด็นที่เป็นข่าว หรือเรื่องราวที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสาธารณะ โดยมีการนำเสนอในความเห็นแง่มุมอื่นของผู้เชี่ยวชาญ หรือประชาชนในฐานะผู้ได้รับผลกระทบ และรายการประเภทนี้ต้องทำหน้าที่ค้นหาความจริงออกมานำเสนอ ดังนั้นผู้ดำเนินรายการควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดูดี ตั้งคำถามในเชิงรุก เพื่อเป็นการบีบคั้นให้ผู้ร่วมสนทนาต้องตอบคำถามของสังคม

รายการวิทยุคุยกันจันทร์ถึงศุกร์เป็นรายการที่มีการพูดคุยในหลากหลายประเด็นโดยผู้ฟังเป็นผู้กำหนดหัวข้อในการสนทนาด้วยตนเองจึงได้รับความนิยม เนื่องจากปัจจุบันมีรายการวิเคราะห์เรื่องหลักๆในระดับชาติและระดับประเทศ แต่เรื่องปากท้องชาวบ้าน เรื่องที่ใกล้ตัวยังไม่มีรายการไหนหยิบยกประเด็นนี้มานำเสนอ จึงเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ฟังเฉพาะกลุ่มเนื่องจากลักษณะปัญหาที่ถามและสาเหตุที่ผู้ชมชมรายการเพราะประเด็นเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ได้ทันทีเช่นการบริหารการเงิน สุขภาพ ราคาน้ำมัน การเสียภาษี หนี้บัตรเครดิต

ดังนั้นลักษณะของผู้ดำเนินรายการต้องมีปฏิภาณไหวพริบ มีลูกล่อลูกชน ในการดำเนินรายการเพราะต้องปฏิสัมพันธ์กับคนหลากหลายลักษณะถึงแม้ว่าวีระจะดูก้าวร้าวแต่คนก็ยังชอบฟังเพราะมีคาแรกเตอร์ที่เหมาะสมในการดำเนินรายการรูปแบบนี้

ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะชมรายการแบบนี้มากขึ้นเพราะไม่ซ้ำซากจำเจ มีรายการสนทนาในเรื่องสารทุกข์สุขดิบในชีวิตประจำวัน อย่างนี้แตกต่างจากรายการอื่นที่เคยมีในอดีต ถึงแม้บางครั้งผู้รับสารจะชอบหรือไม่ชอบรายการ แต่หากมีผู้ดำเนินรายการที่มีความโดดเด่น ในเอกลักษณ์ ก็ทำให้อยากชมรายการประเภทนี้ แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้ดำเนินรายการมีส่วนสำคัญที่ช่วยดึงดูดผู้รับสารและเป็นเอกลักษณ์ของรายการ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้ดำเนินรายการในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องใช้เวลาสร้างชื่อเสียงมากนักเพียงแต่มีบุคลิกเฉพาะตัวและมีโอกาสได้นำเอกลักษณ์นั้นเสนอผ่านสื่อมวลชนก็จะสามารถมีชื่อเสียงได้เพียงเวลาไม่กี่ปี โดยเห็นได้จากวีระ ธีรภัทรเป็นคอลัมนิสต์หนังสือพิมพ์มากกว่า 20 ปี ก็ยังไม่เป็นที่รู้จักหรือมีชื่อเสียงมากนัก ต่อมาเมื่อได้จัดรายการคุยเฟื่องเรื่องเงินทางเอฟเอ็ม 101 MHz เป็นครั้งแรก ที่มีรูปแบบรายการวิเคราะห์และพูดคุยกับผู้ฟังประเด็นเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ก็เป็นที่รู้จักเฉพาะกลุ่มผู้ฟังรายการเท่านั้น แต่เมื่อมีการเปลี่ยนรูปแบบรายการเป็นการพูดคุยกับผู้ฟังผ่านทางโทรศัพท์ในรายการ คุยกันจันทร์ถึงศุกร์ที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็นได้ตอบกับผู้ฟังแบบตรงไปตรงมา เหมือนทะเลาะกัน ทำให้รายการดูมีสีสันน่าสนใจ แปลกใหม่ และดึงดูดให้ผู้ฟังสนใจฟังรายการและในที่สุดก็ติดตามฟังรายการเป็นประจำ และเป็นที่เลื่องลือทำให้ผู้คนรู้จักวีระ ธีรภัทร ในวงกว้างทันที

ดังนั้นความสำคัญของตัวผู้ดำเนินรายการมาเป็นอันดับหนึ่ง เพราะภาพลักษณ์แบบนี้ทำให้วีระเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยม จึงทำให้ผู้ดำเนินรายการที่มีบุคลิกราบเรียบธรรมดาหายไป และคาดว่าน่าจะมีผู้ดำเนินรายการที่เป็นคลื่นลูกใหม่พยายามสร้างเอกลักษณ์ในสไตล์แบบนี้เกิดขึ้นแทน เห็นได้จากวีระมีการปรากฏตัวทางสื่อเพื่อเป็นการรักษาภาพลักษณ์ไว้ให้ผู้ชมจดจำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ช่อผกา วิจารณ์ (2539) ที่กล่าวว่า พิธีกรต้องมีการสร้างภาพลักษณ์ของตนเองมิให้ผู้ชมลืมด้วยการปรากฏตัวทางสื่ออย่างต่อเนื่อง โดยวีระมีรายการทางโทรทัศน์เพิ่มขึ้น ได้แก่ บ้านเลขที่ 5 และล่าสุดรายการ "เข้าครัววันหยุด" ทุกวันเสาร์ 17.55 -18.00 น. ทางททบ.5

ดังนั้นผู้ดำเนินรายการประเภทสนทนา (Talk) ควรมีบุคลิกการพูดตรงไปตรงมา กล้าวิพากษ์วิจารณ์ มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง มีการแสดงความคิดเห็นโดยการวิเคราะห์จากข้อมูลประสบการณ์และมีการ นำเสนอด้วยภาษาเข้าใจง่าย

3. การรับรู้ภาพลักษณ์มีผลต่อการติดตามรายการ

สำหรับสื่อวิทยุผู้ฟังรายการวิทยุติดภาพลักษณ์ความก้าวร้าวดุเดือดของวีระ ธีรภัทร ในรายการวิทยุ เมื่อฟังรายการแล้วได้ความตื่นเต้นเร้าใจว่า ใครจะโดนตอกหน้ากลับไปด้วยเรื่องใด เนื่องจากโดยลักษณะธรรมชาติของสื่อเป็นสื่อที่สร้างจินตนาการ ถ่ายทอดและสามารถเร้าอารมณ์ผู้ฟัง

ได้ด้วยเสียง ผู้ฟังต้องใช้จินตนาการสูง (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530) และการพูดคุยในลักษณะแบบนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจาก อุปนิสัยของคนไทยเป็นคนซึ่งเกรงใจไม่กล้าที่จะทำให้อุสสนทนาเสียหน้า หรือแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างชัดเจน ซึ่งเมื่อเกิดความไม่พอใจในสิ่งใดก็มักจะเก็บไว้ไม่มีการแสดงออก หากมีการแสดงออกมาเช่นเกิดการโต้เถียงกันอย่างรุนแรงโดยเฉพาะผู้น้อยกับผู้ใหญ่จะดูเป็นการเสียมารยาทไม่ให้เกียรติผู้ใหญ่ หรืออาจทำให้เกิดการบาดหมางใจกัน แต่เมื่อมีการโต้แย้งในสื่อวิทยุซึ่งเป็นการจำลองสถานการณ์ที่ผู้คนไม่สามารถกระทำได้ในชีวิตจริง โดยสามารถแสดงออกให้เห็นอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องคำนึงถึงมารยาท ความเกรงใจหรือข้อจำกัดทางสังคมในเรื่องระบบอาวุโส

นอกจากนี้ผู้รับสารรู้สึกว่าคุณเองได้รับการปลดปล่อยจากพันธนาการที่ในชีวิตจริง ที่เมื่อเกิดความเห็นแย้งกับบุคคลที่มีสถานภาพเหนือกว่าตนเช่น นายจ้าง ญาติผู้ใหญ่ หรือบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ก็ไม่สามารถโต้เถียงได้ตามความคิดเห็นของตนเองได้ เนื่องจากรู้สึกไม่ปลอดภัย หากเกิดมีการทะเลาะเบาะแว้งกับคนที่รู้จัก อาจนำไปสู่การบันดาลโทสะที่รุนแรง ถึงขั้นทำร้ายร่างกายกันซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย แต่ในรายการวิทยุมีการสื่อสารกับผู้ฟังผ่านทางโทรศัพท์ ที่ผู้รับสารสามารถแสดงความคิดเห็น ผ่านออกสู่สาธารณะได้ โดยมีความรู้สึกปลอดภัยเนื่องจาก การสนทนาทางรายการวิทยุโดยผ่านโทรศัพท์ สามารถรักษาความเป็นส่วนตัวให้ผู้สนทนา รู้สึกปลอดภัยมากกว่า ซึ่งเป็นการสื่อสารกันแบบไม่เห็นหน้าตาผู้สนทนา จึงทำให้สามารถโต้เถียง ตามความเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องหวาดกลัวว่าจะเกิดเรื่องร้ายตามมา

ผู้รับสารมีความรู้สึกสนุกและสนใจที่ได้ติดตามฟังรายการซึ่งเป็นการตอบสนองทางด้านความบันเทิงและสัญชาตญาณของมนุษย์โดยทำให้รู้สึกภาคภูมิใจเล็กๆที่สามารถแสดงให้ผู้คนรู้ว่ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งกับผู้ที่มีสถานะเหนือกว่า (วีระ) ซึ่งเป็นการจำลองสถานการณ์เสมือนจริงโดยผู้ฟังจินตนาการตามได้ว่าถ้าเป็นตนเองหากเจอเหตุการณ์แบบนี้มีคนด่าว่าแบบนี้จะทำอย่างไร หรือจะตอบแบบคนนี้หรือคิดว่าคนนี้ตอบได้ไม่ดี ควรจะมีวิธีการอย่างนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในแง่ที่ได้ศึกษาเรียนรู้บุคคลและสามารถเตรียมใจไว้ตั้งรับกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

สื่อวิทยุตอบรับความต้องการของผู้ฟังเฉพาะกลุ่มได้มากกว่า เนื่องจากมีจำนวนคลื่นความถี่ให้เลือกมากมาย จะเห็นได้ว่ามีคนบางกลุ่มที่เห็นว่าวีระ ก้าวร้าว หยาบคาย แต่ก็ยังติดตาม

รายการทางวิทยุอยู่เนื่องยึดติดกับภาพลักษณ์ความก้าวร้าวดุ้นของวีระ ธีรภัทร ทำให้เกิดสนิมในการฟัง ที่ขอฟังเพื่อเอาความมั่นใจความสะใจไว้ก่อนอย่างไม่รู้ตัว

ผู้ฟังหลายท่านยังแสดงความเป็นห่วงถึงภาพลักษณ์ที่ปรากฏออกมาที่เห็นอย่างชัดเจน คือ สไตส์การพูดที่ดุุดัน ก้าวร้าว ไม่สุภาพ อาจทำให้เด็กและเยาวชนที่ฟังอยู่เกิดพฤติกรรมเลียนแบบได้เนื่องจากช่วงเวลาของรายการวิทยุที่ออกอากาศนั้นตรงกับเวลาเลิกเรียนของเด็กพอดี สอดคล้องกับที่อำภา อุดลธน โยง กิก ปิยวรรณ ได้ให้สัมภาษณ์ในความรู้สึกเป็นห่วงว่าการแสดงออกที่ค่อนข้างก้าวร้าว การใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ จะทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบได้ในเด็กเล็กๆที่อาจจะบังเอิญได้ยินได้ฟังในขณะที่ผู้ปกครองเปิดวิทยุฟังอยู่ก็เป็นได้

“คนที่ไม่มีการศึกษาจะชื่นชมคนเก่ง โดนคนเก่งด่าก็จะเสียใจแต่อาจารย์วีระด่าไปแล้วจะไม่คิดอะไร คิดให้แต่ตัวเอง ตลก สนุก ทำไม่ไม่คิดถึงจิตใจคนอื่น การพูดผ่านสื่อสารมวลชนไม่ใช่พูดกันแค่คนสองคน คนฟังต้องใช้วิจารณญาณให้ดี” (อำภา,สัมภาษณ์,20 กค.46)

“สิ่งที่ผมอยากให้ปรับปรุงคือคำไม่ดี ไม่สุภาพ ไม่อยากให้ออนแอร์เพราะเวลาที่แกจัดเป็นเวลาที่ผู้ปกครองไปรับเด็กกลับบ้าน เด็กเล็กๆ อย่างอนุบาล ป.1-ป.3 เขาก็จะจำได้ แม่ฟังเขาก็ถือว่าแม่สนใจคนนี้ เขาก็จะจดจำว่าคนนี้ดี เด็กจะเอาเป็นตัวอย่างเหมือนภราดรตีเทนนิสเก่งแล้วคนเลียนแบบ” (อุดลธน.สัมภาษณ์14 กค.46)

สิ่งเหล่านี้ผู้รับสารมองว่าเป็นการนำบุคลิกนี้มาเป็นจุดขายเพื่อให้คนสนใจฟังรายการ ทำให้ผู้รับสารจดจำภาพลักษณ์ของวีระ ธีรภัทรได้ เนื่องจากเป็นภาพลักษณ์ที่ดูโดดเด่น เป็นที่สังเกต และ จดจำได้ง่าย ไม่มีความซับซ้อนแต่อย่างใด อีกทั้งยังเป็นภาพลักษณ์ที่แปลกแหวกแนว แตกต่างจากภาพลักษณ์ของผู้ดำเนินรายการทั่วไป ด้วยลีลาภาษา การพูดจาแบบไม่เป็นทางการ หรือเรียกว่าพูดจาแบบชาวบ้านๆ โผงผาง ดูลูกทุ่ง ไม่มีฟอร์มวิชาการมากนัก จึงทำให้ผู้รับสารจดจำได้ง่าย และนี่ก็ออกทันทีที่มีคนพูดถึงภาพลักษณ์แบบนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ เดเนี่ยล เจ บัวสตัน ได้กล่าวไว้ว่า

“ภาพลักษณ์สามารถสนองเป้าประสงค์และดึงดูดความรู้สึก ภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นควรเลือกคุณสมบัติเฉพาะที่ ที่โดดเด่นมองเห็นได้ชัด และเป็นรูปธรรม ที่ละจุดความรู้สึก โดยจะต้องตอบสนองเป้าหมายได้ดีที่สุด นอกจากนี้ภาพลักษณ์ควรเป็นสิ่งที่เข้าใจง่าย จะต้องเป็นสิ่งที่

ดูง่าย เมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ทันที ภาพลักษณะที่มีประสิทธิผลมากที่สุดต้องมีลักษณะเป็นพื้นๆ แต่มีลักษณะที่พอจะจดจำได้”

ด้วยความเชื่อถือในตัวของวีระ ธีรภัทรนี่เองทำให้ผู้รับสารรู้สึกมีความเชื่อมั่นไปถึงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใดก็ตามที่มีการโฆษณาผ่านวีระ ธีรภัทร ดังจะพบได้จากการบอกเล่าของ อุดุลธน ที่กล่าวถึง ผลิตภัณฑ์ที่เคยใช้ เช่น ลูกอมแอสคัส และครีมทาหน้ายี่ห้อหนึ่งที่เขาฟังแล้วอยากได้นำมาให้ภรรยาใช้ ซึ่งเฉพาะเจาะจงทีเดียวว่าต้องเป็นยี่ห้อนี้เท่านั้น นั่นก็เนื่องจากการที่เขาให้ความเชื่อถือในตัวของวีระ ธีรภัทรมากนั่นเอง

“พวกสินค้าที่แกลโฆษณาามีที่เคยสัมผัส ก็พวกลูกอมแอสคัส และมีอีกอันหนึ่งที่เพื่อนแกลเป็นเภสัช คริมที่ใช้ทาหน้ามี 4 หลอด ผมอยากได้มาให้แฟนผมใช้จังเลย ผมเคยโทรเข้าไปขอแล้วไม่ติด เพราะแกลบอกจะให้ฟรี 10 ทานแรก แต่มันต่อไม่ติด ผมเลยไปถามที่โลตัสก็ไม่มีนะ แต่ตอนนี้คงมีแล้วละ ยี่ห้ออื่นไม่เอาจะเอายี่ห้อนี้เพราะความน่าเชื่อถือของแกลมันหลายอย่างแฟนผมเขาก็อยากใช้” (อุดุลธน, สัมภาษณ์, 14 กค. 46)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นพบว่าธรรมชาติและคุณลักษณะของสื่อมีผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ และภาพลักษณ์มีความสำคัญในการเป็นปัจจัยให้เกิดการติดตามรายการและผลงานของผู้ดำเนินรายการ อีกทั้งรูปแบบรายการต้องมีความสอดคล้องกับภาพลักษณ์ของผู้ดำเนินรายการด้วย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการพัฒนารายการ“คุยกันจันทร์ถึงศุกร์”ให้มีรูปแบบที่เป็นพื้นที่สาธารณะให้คนเข้ามาแสดงความคิดเห็นเสรีได้อย่างแท้จริง โดยต้องมีการวางรูปแบบ และกำหนดบทบาท ของผู้ดำเนินรายการและผู้ฟังให้มีความชัดเจน กำหนดประเด็นการสนทนาให้รัดกุมกว่านี้ เพื่อให้สามารถสร้างมิติสาธารณะที่เป็นประโยชน์เพื่อการแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนให้เกิดสิ่งดีๆแก่สังคม

2. นักสื่อสารมวลชน ควรตระหนักอยู่เสมอว่าผู้รับสารในยุคปัจจุบันเป็นลักษณะการรับสารแบบเชิงรุกมากขึ้น และมีความตั้งใจจริงในการเปิดรับข่าวสาร และอยากมีส่วนร่วมต่อประเด็นต่างๆในสังคมเมื่อใดก็ตามที่มีช่องทางหรือมีโอกาส ที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาความต้องการด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับความต้องการ การมีส่วนร่วมในประเด็นสาธารณะของบุคคล ว่ามีเงื่อนไขใด ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ในการมีส่วนร่วมต่อเรื่องราวต่างๆ หรือกิจกรรมนั้นๆกับสื่อกระจายเสียง

2. ศึกษาถึงเนื้อหาเรื่องราว ที่ผู้รับสารโทรศัพท์เข้าไปสนทนากับผู้ดำเนินรายการ ในการรายการที่มีรูปแบบเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าไปแสดงความคิดเห็น

3. ศึกษาถึงความแตกต่างในการนำเสนอผ่านสื่อที่แตกต่างกัน ของผู้ดำเนินรายการที่มีการปรากฏตัวทางสื่อหลายสื่อ ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดการนำเสนอที่แตกต่างกัน